

Ry/KMA

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
Ratapihantie 9
00520 HELSINKI
Puhelin 010 36 42000
Faksi 010 36 42079
Sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

PÄÄTÖS

09/0784/2

16.9.2009

Diaarinumero
03544/08/2299

ASIA

Kunnallisvalitus

VALITTAJA

Lauttasaari-Seura ry, Helsinki/
Asiamies: Ilpo Aarniala

Khs dnro	2006-2154/661
Stn dnr	
Saap./Anl.	17-09-2009
	K15

PÄÄTÖS, JOSTA VALITETAAN

Helsingin kaupunginvaltuusto 21.5.2008 § 133

Kaupunginvaltuusto on päättänyt

- hyväksyä Länsimetron toteuttamisen hankesuunnitelman joukkoliikenne-lautakunnan esityksen 27.3.2008 sekä tarkistetun, 14.3.2008 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannusarvio on yhteensä 713 600 000 euroa (alv. 0 %, maanrakennusindeksi 131,5 pistettä; lokakuu 2007) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 144 300 000 euroa (alv. 0 %), kun valtion osuus kustannuksista on 30 % kokonaiskustannuksista laskettuna;
- oikeuttaa kaupunginhallituksen hyväksymään suunnitelmat Lauttasaaren ja Koivusaaren asemien toteuttamisesta edellä mainitun kokonaiskustannusarvion puitteissa.

VALITUKSESSA ESITETYT VAATIMUKSET

Lauttasaari-Seura ry on vaatinut, että hallinto-oikeus kumoaa kaupunginvaltuuston päätöksen 21.5.2008 § 133 Koivusaaren aseman osalta maankäyttö- ja rakennuslain sekä vahvistetun yleiskaavan vastaisena. Kaupunginvaltuuston päätöksellä hyväksytyä hankesuunnitelmaa tulee muuttaa siten, että Koivusaaren asema on siinä varauksena.

Hankesuunnitelma ja päätös Koivusaaren aseman toteuttamisesta sisältää sekä metroaseman että sen ympäristön suunnittelua, joka tähtää alueiden rakentamiseen ja käyttämiseen noudattamatta maankäyttö- ja rakennuslain 2 §:n 1 momentin velvoitetta yleensä ja erityisesti 1 §:n 2 momentin vaatimusta vuorovaikutuksesta, sekä 9 §:n vaatimusta riittävästä selvityksistä.

Lainvoimaisessa yleiskaavassa Koivusaari ja sitä ympäröivä vesialue on varustettu merkinnällä selvitysalue, jonka maankäyttö ratkaistaan osayleiskaavalla. Koivusaaren yleiskaavassa ei ole osoitettu metroasemaa. Osayleiskaavoitus on käynnistynyt vuoden 2008 alussa ja sen ohjelman mukaan kaava tulee valtuustoon vuonna 2012. Hankesuunnitelman mukaan Länsimetron rakentaminen alkaa vuonna 2009. Yhdessä sen ja käsittelyssä pitkällä olevan metron maanalaisen asemakaavan avulla on mahdollista rakentaa Koivusaaren asema valmiiksi ennen kuin osayleiskaava on saanut lain-

Kuulutettu Helsingin kaupungin ilmoitustaululla /
Kungjort på Helsingfors stads anslagstavla
17.9.2009
Ilmoitustaulun hoitaja / Anslagstavlans föreståndare

voiman. Vapaa kaavoitus tarkoittaa myös sen mahdollisuuden huomioon ottamista, että Koivusaaren ei lainvoimaisessa kaavassa tule asutusta tai työpaikkoja, jotka tekisivät metroaseman kannattavaksi ja tarpeelliseksi. Valtuuston hankepäätöksellä on tietoisesti maankäyttö- ja rakennuslaki sivuuttaen haluttu ratkaista Koivusaaren metroasema ja maankäyttö ennen osayleiskaavaa.

Hankesuunnitelmassa ei ole otettu huomioon vahvistettua osayleiskaavaa, eikä sen edellyttämiä riittäviä selvityksiä maankäytön ratkaisua varten ole tehty. Koivusaaren nykyinen maankäyttö ja kaupunkirakenne eivät edellytä metroasemaa. Julkisuudessa jo Länsimetron ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä esitettyjen laskelmien mukaan Koivusaaren rakentaminen ei ole metron edellytys. Sitä ei tarvitse rakentaa ja silti metro on kannattava.

Aseman louhinta maksanee aseman rakentamiskustannuksista saman verran (30 %) kuin valtioneuvosto on kehysriihessään 11.3.2008 esittänyt valtion osuudeksi Länsimetron kokonaiskustannuksista. Valtioneuvoston esitystä ja sen maksuaikataulua ei siten tarvitse muuttaa, vaikka Koivusaaren asema merkitään varaukseksi. Helsinki voi maksuosuutensa mukaisesti rakentaa metroaseman louhittuun tilaan myöhemminkin tarvittaessa.

ASIAN KÄSITTELY JA SELVITTÄMINEN

Kaupunginhallitus on antanut lausunnon, jossa se on vaatinut, että hallinto-oikeus jättää tutkimatta vaatimukset Koivusaaren aseman osalta, koska hankesuunnitelmapäätöksessä Koivusaaren asemaa koskeva osa on asian valmistelua. Muilta osin valitus tulee hylätä.

Lauttasaari-Seura ry on antanut vastaselityksen, jossa yhdistys on muun ohella todennut, että Ruoholahti - Matinkylä metron raideyhteyden ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) ei ole lainkaan selvitetty Koivusaaren metroaseman edellyttämien laajojen meritäyttöjen vaikutuksia. Selvitykset ovat näin ollen riittämättömiä.

MERKITÄÄN

Hallinto-oikeus on tänään asiassa diaarinumero 03811/08/2299 antamallaan päätöksellä erikseen ratkaissut xxxxxxxxxxxx kyseessä olevaa Helsingin kaupunginvaltuuston päätöstä 21.5.2008 § 133 koskevan valituksen.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus hylkää kaupunginhallituksen vaatimuksen valituksen jättämisestä joiltain osin tutkimatta.

Hallinto-oikeus hylkää Lauttasaari-Seura ry:n valituksen.

Perustelut

Valtuusto on päätöksellään 21.5.2008 § 133 hyväksynyt Länsimetron toteuttamisen hankesuunnitelman sekä oikeuttanut kaupunginhallituksen hyväksymään suunnitelmat Lauttasaaren ja Koivusaaren asemien toteuttamisesta.

Hankesuunnitelman esipuheen mukaan suunnitelma on tehty palvelemaan hankkeen toteuttamisen päätöksentekoa. Tavoitteena on, että Espoon ja Helsingin kaupungit päättävät hankkeen toteuttamisesta kevään 2008 aikana.

Hankesuunnitelman yhteenvedon mukaan länsimetron asemat on suunniteltu Matinkylään, Jousenpuistoon, Tapiolaan, Otaniemeen, Keilaniemeen, Koivusaareen ja Lauttasaareen. Hankesuunnitelman kohdan 2.2 (*Maankäyttö ja kaavoitus*) mukaan hankesuunnitelmassa on otettu huomioon voimassa olevat ja tekeillä olevat yleiskaavat. Vahvistuneet ja tekeillä olevat asemakaavat ja maankäyttösuunnitelmat ovat olleet lähtöaineistona asemien sijoittelussa ja suunnittelussa. Kaupungit ovat käynnistäneet metroasema-alueilla maankäyttöselvityksiä metron suunnittelun edetessä. Metron suunnittelua on viety tältä osin eteenpäin yhteistyössä kaupunkien kaavoittajien sekä maankäytön ja liikenteen suunnittelijoiden kanssa. Länsimetron edellyttämä asemakaavoitustyö on käynnistynyt. Siihen liittyvät osallistumis- ja arviointisuunnitelmat ovat valmistuneet Helsingin alueelle toukokuussa 2007. Kohdan 9.1 (*Hankevalmistelun tehtävät*) mukaan hankesuunnitelman luottamusmieskäsittelyn jälkeen ennen rakentamista tapahtuu muun muassa kaavoitus. Kohdan 9.2 (*Toimenpiteitä ennen rakentamista*) mukaan metron rakentaminen perustuu laadittaviin ja voimassaoleviin asemakaavoihin. Rakentamisen valmistelu alkaa kaavanmukaisen rakennusluvan hakemisella.

Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan hankesuunnitelma on tehty palvelemaan hankkeen toteuttamisen päätöksentekoa. Kaupunginhallitus on lausunnossaan todennut edelleen, että kaupunki on sitoutunut Länsimetron rakentamiseen siten, että valmistelua viedään eteenpäin suunnitelmaan kirjatujen linjausten mukaisesti. Hallinto-oikeus katsoo, että vaikka kyseisiä hankkeen toteuttamispäätöksiä ei ole vielä selvitetty tehdyn, on kaupunginvaltuuston päätöksen mukaiset seikat, mukaanluettuna Koivusaaren aseman toteuttaminen, tarkoitettu kuitenkin huomioon otettaviksi tulevissa lopullisissa toteuttamispäätöksissä siten, ettei valituksenlaista kaupunginvaltuuston päätöstä miltään osin voida pitää vain valmisteluna.

Kuntalain 53 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta eräitä asioita, joista nyt ei ole kyse. Kuntalakiin ei sisälly tämän tarkempia säännöksiä asian valmistelusta valtuustoa varten. Asian valmistelussa on kysymys hallintomenettelyyn sisältyvästä asian selvittämisestä sen varmistamiseksi, että valtuustolla on riittävästi tietoa ratkaistavasta asiasta.

Hankesuunnitelman kohdassa 2.1 on lueteltu kohteen aikaisemmat suunnitteluvaiheet ja suunnitelmat, joihin kuuluvat muun muassa Metro-/Raideyhteys välillä Ruoholahti - Matinkylä, YVA, Alustavat yleissuunnitelmat, 20.1.2005 (metrovaihtoehdo) ja Metro-/Raideyhteys välillä Ruoholahti - Matinkylä, YVA selostus, joulukuu 2005. Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan Uudenmaan ympäristökeskus on antanut 10.5.2006 lausunnon Länsimetron ympäristövaikutusten arvioinnista. Ympäristökeskus on antamassaan lausunnossa ilmoittanut, että arviointiselostus täyttää ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain arviointiselostukselle asettamat sisältövaatimukset ja että selvitykset ovat riittävät päätöksenteon pohjaksi. Hallinto-oikeus toteaa, että hankesuunnitelman yhteydessä on tehty ympäristövaikutusten arviointi ja asiaa on katsottava valmistellun tältä osin riittävästi etenkin, kun otetaan huomioon hankesuunnitelman luonne ja se, että suunnitelman edetessä yksittäisiin hanke- ja kaavapäätöksiin voidaan päätöksenteon pohjaksi esittää vielä lisäselvitystä.

Kaupunginvaltuuston valituksenalaisessa päätöksessä ei ole kyse kaavoitusta koskevasta päätöksenteosta. Maankäyttö- ja rakennuslain 1 §:n 2 momentissa on määritelty alueiden käytön ja rakentamisen osallistumista sekä suunnittelun laatua koskeva yleinen tavoite. Kyseisen lain 2 §:n 1 momentissa on määritelty lain soveltamisala. Nämä valituksessa mainitut säännökset ovat luonteeltaan ohjaavia tavoitenormeja, eikä yksittäistä hallintopäätöstä voida todeta pelkästään niiden perusteella lainvastaiseksi. Maankäyttö- ja rakennuslain 8 luvun edellyttämä vuorovaikutteisuus kaavoituksessa ja kaavoituksen edellyttämät mainitun lain 9 §:ssä tarkoitetut selvitykset ja tutkimukset toteutetaan kaavoitusmenettelyn yhteydessä. Kaavaa koskevasta päätöksestä on mahdollisuus valittaa erikseen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyin tavoin. Kyseessä olevaa kaupunginvaltuuston päätöstä valmisteltaessa eivät tule sovellettaviksi mainitut maankäyttö- ja rakennuslain kaavoitusta koskevat säännökset.

Hankkeen toteuttaminen myöhemmässä vaiheessa ja sen edellyttämien toimenpiteiden ja niiden mahdollisesti vaatimien rakennus- ja muiden lupien yleiskaavan mukaisuus sekä mahdollinen yleis- tai asemakaavan laatimistarve tulevat ratkaistaviksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa maankäytön suunnittelussa, kuten kaavoitusmenettelyssä ja mainitun sekä muiden lakien mukaisten lupakäsittelyjen yhteydessä. Mahdollisista lupa- ja muista päätöksistä on mahdollista valittaa erikseen niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Valtuusto itse harkitsee lähtökohtaisesti, minkälaista selvitystä se katsoo tarvitsevänsä päätöksenteon pohjaksi. Valtuusto on katsonut voivansa ratkaista asian käytettävissään olleen valmisteluaineiston pohjalta. Asian valmistelua ei voida pitää puutteellisena tai virheellisenä siten, etteikö valtuusto olisi voinut käyttää asian ratkaisemisessa sille kuuluvaa harkintavaltaa.

Johtopäätös

Edellä mainituilla perusteilla hallinto-oikeus katsoo, ettei kaupunginvaltuuston päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Sovelletut oikeusohjeet Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 90 §

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus 09.08).

HALLINTO-OIKEUDEN KOKOONPANO

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Liisa Heikkilä, Anja Talja ja Leena Karhu (t).

Esittelijä

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

 Juha Vähäsantanen

JAKELU JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU**Päätös**

Lauttasaari-Seura ry/
Asiamies: Ilpo Aarniala saantitodistuksin
Pohjoiskaari 6 B 37
00200 HELSINKI
Oikeudenkäyntimaksu 82 euroa
Tiedote oikeudenkäyntimaksusta

Jäljennös

Helsingin kaupunginhallitus
Päätöksen kuuluttamisen osalta on otettava huomioon, mitä kuntalain 97 §:ssä säädetään

Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamo

SK

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien ilmoitustaululla.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Unioninkatu 16
Helsinki

Faksi: 010 36 40382
Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

kunnallisvalitus 09.08